

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a »Képes Világlap«-pal együtt
Egész évre 8 kor, félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JOZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

Éljünk olcsóbban.

Hiszen élnénk mi olcsóbban, csak lehetne. De minden drága. A családnak adott konyhapénz egyre kevesebb. Növekszik, nagyobbodik mindennek az ára. Az élelmiszer 10 év alatt 60%-al lett drágább. Az egész világra kiterjedt áremelkedési tendenciával állunk szemben és tudtunkkal a bajor asszonyok egyesültek, hogy a piac elviselhetetlen drágaságának hadat üzenjenek. Őket utánozták az osztrák gazdasszonyok és most minálunk Budapesten van megalakulóban a piaci drágaság elleni asszonyliga szervezése. Aminthogy a piaci drágaság kérdése elsősorban a háziasszonyokat érdekli. Hiszen a kenyérkereső, kenyérkereseti viszonyai szerint átadja feleségének a konyhapénzt ez bizony egy fix összeg, melyből néhány év előtt még a háztartás költségeit fedezni lehetett, — de ma az árucikkek megdrágulása következtében éppen a gazdasszony szenved súlyos gondokat, hogyan lássa el családját, mit adjon annyi éhes szájnak és hogyan lehet a konyhapénz fix összegéből egy hónapon át kijönni?

És mivel a hatóság nembánomsággal kezeli ezt a nagy kérdést, társadalmi ténnyé kell venni az ellene való küzdelmet. Mi arra buzdítjuk gazdasszonyainkat, hogy meg se várva a budapesti gazdasszonyok szervezését, egyenesen a viszonyainknak megfelelő módon indítsuk meg szintén a piaci drágaság ellen a harcot. Bizonyos, hogy egyértelmű elhatározás mellett győzni fogunk. Hiszen van is már rá példa. Makó városa a felállított hatósági husszékkel rövid egy hónap alatt 35%-al enyhítette a hus árakat. Természetes, hogy a gadasszók küzdelme egymagában sikerre nem vezethet. A hatóságnak segítségére szükség van. Mi úgy gondoljuk a kérdést megindítani, hogy a hatóság hívjon össze a társadalom minden osztályából gazdasszonyokat.

Ez nem exkluzív társadalmi kérdés, itten külön-külön a társadalmi osztályok nem helyezkedhetnek el: ez a kérdés egyaránt érdekli az urnót, az iparos asszonyt és a polgár feleségét. Minden társadalmi körre ki kell terjedni ennek a mozgalomnak, csak akkor lehet üdvös sikere. A hatóság által összehívott háziasszonyi értekezleten tájékoztatást kapna, micsoda helyi bajok vannak

piacainkon és miért van az, hogy bár a termelő olcsón adja áruát, a közvetítő kereskedelem tulkapása következtében, az élelmiszerek szörnyű drágák. Mihelyt konzultálva van a betegség, a gyógyítás annál könnyebb. Ha a háziasszonyok ligája egybe hoz minden rangu elemet városunkban és megyénkben, akkor a városi képviselők sürgősen foglalkozni fognak azokkal a hatósági intézkedésekkel, amelyek a piaci árak olcsóbbodására vezetnek. Ha minden képviselő felesége lelkes tagja lesz a ligának, — szeretnők látni azt a hatóságot, amely ellenállani tudjon az áramlatnak, mely a kényelmes semmittevésből kizökkenti a magisztrátust és a piaci drágaság elleni küzdelemben a rá néző hatósági feladatokat ne teljesítse sürgősen és erélyesen. Aztán mért ne lehetne a városi statutumokkal, piaci rendszabályokkal az egyes élelmiszerek árát megszabni. Makón két hónapig tartott a hatósági husszék üzeme és az ott kimért olcsó hus a két hónapi küzdelem után szabályozta az árakat. Mészárosok és hentesek a hatósági husszék megszüntetése ellenében, készségesen belementek abba, hogy az árak hatóságilag állapíttassanak meg.

Kezünkben van a drágaság elleni küzdelem biztos győzelme, csak ne élhetetlenkedjünk, hanem szervezkedjünk. A háziasszonyok helyi szervezete még másra is jó lesz, arra, hogy a piaci mizériák orvosoltassanak. Az bizonyos, hogy ha tanácsunkat olvasóink megfogadják, legalább egynegyedével olcsóbbá tehetik háztartásukat, mint amilyen ma. Sok ember hitványabban táplálkozik a piaci drágaság következtében. A silány táplálkozással ajtót nyit a különféle betegségeknek. Nagy nemzeti érdeket érint ez a helyi, vagy helyesebben országos seb végleges behegesztése.

Nem tudjuk elég lelkes szóval gazdasszonyainkat a tett, a cselekvés mezejére hívni. Ne várjuk meg a pesti háziasszonyok szervezkedését. Szervezkedjünk mi külön és pedig a magunk piaci élelmiszerének olcsóbbítására és a piaci mizériák megszüntetésére. Három lelkes urnő elég, hogy talpra álljon városunk minden háziasszonya. Valljon akad-e városunkban három lelkes urnő, aki a köznek ezt a nagy kérdését meleg szívet oltalmába fogadja a maga és lakostársai javára?

Kiváncsian nézzük, akad-e ilyen három lelkes urnő a mi városunkban?

Az akció minden fázisáról lapunk a legkészségesebben ad hírt és szolgálja ezt a nagy közérdeket.

Népinternátus Karcagon.

Karcagon aránytalanul nagy az analfabéták és beiskolázatlan gyermekek száma; körülbelül 6—7000 kat. hold külterületén mintegy 400 iskolaköteles nő fel műveletlenül, mint a dudva. Ez a szomorú állapot arra indította az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesületet, hogy egy központi iskolát létesítsen, amelyben a tanyákon elszórtan lakó iskolakötelesek nyernek elhelyezést, tanévi 50 korona díj fizetése mellett.

Ebben az internátusban a nép gyermekei természetesen nemcsak tanításban, hanem nevelésben is részesülnek. Az eszme tehát kitűnő. Tudomásunk szerint a tárgyalások már oly előrehaladott állapotban vannak, hogy a közel jövőben az építkezés is kezdetét veheti.

Karcag város bizonyára nagy örömmel vette az AMKE ezen elhatározását, melylyel a nevezett egyesület nagy szolgálatot tesz, ugyanis 15—20 tanyai iskola létesítése volna szükséges a jelzett állapot megszüntetése végett, ami pedig óriási terhet jelent a városra nézve s a gyermekek iskoláztatása mégis csak részben és tökéletlenül volna biztosítva.

A kultuszminiszter felhívta már az egyesületet, hogy a szükséges hozzájárulás mérvét jelentse be. A népinternátust Szivessy és Janszky kiváló építészek jellegzetes magyar stílusban tervezték, felépítésére és berendezésére 100.000 koronát irányoztak elő.

Örömmel üdvözöljük az AMKE e szép akcióját, amelylyel ismét újabb tanujelét adja annak, hogy vármegyénk közművelődésének a fellendítése annyira a szíven fekszik.

Tanfelügyelő jelentése.

— Október haváról. —

Magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Jászárokszállás községben, az ottani róm. kath. iskolának főhatósági hozzájárulás alapján állami kezelésbe vételével 25 tanítós, Nagykürü község határában pedig a Baldácsy-protestáns alapítvány tulajdonát képező Csataszög pusztán 1 tanítós áll. elemi iskola szervezését 1914. évi szeptember hóra kilátásba helyezte; de reményt nyújtott ahhoz is, hogy a Törökszentmiklós községben fennálló polgári fiu- és leányiskolát szintén állami kezelésbe veszi.

Baghy Béla nagybirtokos ur pusztakenyeli uradalmában új iskolaházat építtetett és ehhez a II. tanítói állást szervezte. Ez a tett fényes jele a fennkölt gondolkodásnak s a magyar nemzeti művelődés iránt való meleg szeretetnek.

A tiszaföldvári és dévaványai áll. elemi népiskolák ingatlanait és ingóságait a kir. kincstár részére örök hasznélvezeti joggal a helyszínén, személyesen átvettem és az átveteli jegyzőkönyveket illetékes felsőbb helyre felterjesztettem.

A nem állami óvónők illetményeinek rendezése ügyében szükséges eljárások a rendelet kibocsátása után azonnal folyamatba tétettek.

Állami és községi elemi népiskolánk és óvóintézeteink 1912/13. tanévi számadásainak és 1913/14. tanévi költségvetéseinek be-terjesztése érdekében a szükséges intézkedéseket megtettem s egyetlen intézet 1913/14. tanévi államsegély nyugtáját sem fogom lát-tamozni addig, míg a múlt tanévi számadás illetékes helyére be nem terjesztetett.

Lezinczy Bertalan dávaványai állami el. iskolai tanító igazgatói tisztéről lemondott.

A nagy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Vály Imre szolnoki, Bíró Antal nagykürtüi, Krudy Sándor dévaványai, Ha-raszty József jászberényi, Gajda Gyula fey-berneki, Bedő Mihály turkevei, Nagy Károly kunszentmártoni és Tuboly Jenő jászladányi gazdasági népiskolai szaktanítókat ezen inté-zetek igazgatói tisztével megbizta.

Felsőszentgyörgy községet tanító lakás építésének kötelezettsége alól felmentette, el-lenben Szolnok város közönségét az 1907. évi július hó 1-től visszamenőleg valamennyi róm. kath. elemi iskolai tanító és tanítónő részére kertilletmény börtlására kötelezte.

A húdrágaság

ellen megindult a harc Kunszentmárton-ban. Lapunk nyomán belátja így már min-denki, hogy a husárok elviselhetetlenek, azok ellen minden fegyverrel küzdeni jogos. Hogy eddig nem tettünk semmit a husárok folyto-nos emelése ellen, az csak azért volt, mert bizonyos áremelkedés volt észlelhető minden téren, így a husárok bizonyos emelését jog-talannak nem tartottuk; de amikor az ár, minden jogos indok nélkül, folyton-folyton nő, sőt megkétszereződik, a társadalom ezt tovább összetett kézzel nem nézheti, hanem fel kell a harcot vennie azon huskimérők ellen, kik nem áttalanak rossz és élvezhetel-len husért, dupla árat kérni.

A husárok igazán elviselhetetlenek. Ha kimegy a vevő a piacra és a megvett font husát a tegnapi áron akarja fizetni, nagyon csalódik, mert a huskimérő gyengéden figyel-meztetti, hogy tegnap óta a husárok emel-kedtek, tehát négy fillérrel fizessen többet. Hiába kérdezzük meg, hogy miért e gyors és hirtelen áremelkedés, mert választ nem kapunk, vagy pedig a huskimérő ridegen ezt a választ adja:

— Ha nincsen pénze, ne egyen húst. — Majd elviszi más.

Igaza van a huskimérőknek. Akad a husára elég pasas, ugyszólván veszekedés folyik néha-néha a husért. *Ezért aztán oligarcha minden huskimérő. Ur, nagy ur, ki uralkodik ezek és ezek felett, ki kénye-kedve szerint válogatja meg vevőit, annak ad, kinek kedve tartja.*

A nagy drágaság mellett megtörténik az is, hogy a huskimérő elutasítja a vevőt, nem ad neki húst, pedig a felsrófolt áron fizetné azt. Velem is, másokkal is így bán-tak már egy piactéri üzletben.

A közönség tehát teljesen ki van szol-gáltatva a huskimérőknek. Valósággal zsar-noki szerepet játszanak a közönség felett és jaj annak, ki ellenük mer beszélni. Azt egy-szerűen kiküszöbölik. Ha valakit egyházi átokkal sújtanak, az nem olyan súlyos, mint a huskimérők bojkottja, mert az előbbit az egyházból közönsítik ki és tud enni, — de a másikat a hentesüzletből lökik ki — és az nem tud enni.

Eddig összetett kezekkel néztük és nem tettünk semmit a huskimérők ellen: Talán nem is mertünk ellenük fellépni, féltünk a bosszujoktól. Azonban ez így tovább már nem mehet. Nekünk is fel kell velők vennünk a harcot — mint a szomszéd városok, —

talán mi is győzni fogunk és elérjük azt, mit szomszédaink elérték: a husárok lejobb szálnak.

Az egész környéken nincs olyan nagy húdrágaság, mint Kunszentmártonban. Ime:

Kunszentmárton	Szolnok	Szentes	Csongrád
marhahus	1 k 60 f	1 k 52 f	1 k 36 f
borjúhús	2 k — f	2 k — f	2 k — f
juh	1 k 20 f	0 k 80 f	0 k 80 f
sértés	1 k 60 f	1 k 40 f	1 k 16 f
			1 k 44 f

Ebből a kis statisztikából láthatjuk, hogy a négy város között a drágaság tekintetében Kunszentmárton vezet. Szolnokhoz, Szentes-hez, Csongrádhoz képest Kunszentmárton valóságos falu és mégis lefőzi e három nagy várost a húdrágaság tekintetében. Pedig hól áll gazdaság tekintetében Kunszentmárton e három nagy város gazdagságához.

Ha elkezdjük a harcot, tartunk is ki. Ha a huskimérők nem engednek, mi se en-gedjünk. Sürgessük a hatósági huszék fel-állítását, vagy ha ez nehezen menne, csinál-junk részvénytársasági husmérést. — Mind a kettő a közönség érdekeit szolgálná és tisztességes áron kapnánk a húst.

Sok a gyermek,

az elhagyott, a világra gyámolítás, istápo-lás nélkül kitesztított szerencsétlen teremtés és olyan kevés az ezek megmentésére irányuló vé-delem. Az államnak, társadalmi közületnek, saját fennállása végett, elsősorban ezeket a kitagadott gyermekeket oltalma alá venni, nevelni s a nevelés hatása folytán becsületes, munkás pol-gárokká tenni.

Ezt a feladatát úgy, ahogy iparkodik és az állam teljesíteni;

Kunszentmártonban is sok az apátlan, anyát-lan árva, akikre senki se gondol, akiket senki se becézget, akiket senki se nevel, csak az utca.

Őszinte örömmel vettük hát ilyen körülmények között azon hírt, miszerint a kultusz-miniszterium megkezdte a képviselőtestület egy gyermekmenház felállítására tárgyában.

A gyermekmenházat az állam fogja fel-építtetni s legfeljebb, ha telket ad hozzá a város.

Ez lesz az első kulturintézménye városunk-nak. Ideje már, hogy ilyen is legyen. Adóhiva-tal, meg más ilyes ugysis van, ahol lehet fizetni az adót.

Hirek.

Kunszentmárton, november 23.

SZEGED

paprikájáról, Kassa sonkájáról, Bécs virsli-jéről, Tokaj boráról, Csépa nemességéről neve-zetes. A notredame-i templom és Kunszentmár-ton egyről híresek: t. i. *toronyőrükről.*

Bizony-bizony, mi is irhatnánk a kunszent-mártoni toronyőrrel egy öt kötetes regényt és merjük állítani, hogy érdekessége tulszárnyalná a híres Monte Christót. Mert a kunszentmár-toni toronyőr amellet, hogy vicces, még hozzá öreg is, sánta is, süket is, vak is, vagyis egye-síti magában mindazon jeles tulajdonságokat, melyek őt méltóvá teszik azon magas hivatal betöltésére.

Az igaz, hogy öreg ember nem vén ember. Ez az igazság azonban csak a földszinen áll meg. De ott a magasban, már ez a tétel sem áll meg és bizonyára Jókai sem gondolt a toronyőrökre, amikor tételét világgá bocsátotta, mert ott a magasban az öreg ember nagyon is vén ember. Az öreg ember a magasból alig lát le, az embereket és tárgyakat megkülönböz-tetni nem tudja, fülei már restek, nem hallja meg az emberek hangját, az átom gyakran el-nyomja, lévén már nem mai gyerek.

Természetes tehát, hogy az öreg toronyőr sok dolgot visszajáról fog fel. Például: disznót perzselnek, akkor félreveri a harangokat, azt hiszi, hogy tűz van. Ha valamelyik ház ég, elégedetlenül csóválja a fejét, hogy disznót per-kenek és őt nem hívták meg a disznótorba. Gyakran elalszik és óraütésekkor elfelejti dicsérni az Urat.

Ő azonban minderről nem tehet. Hiszen vak is, süket is. Ha hibátlan volna, úgy oldalba rugná azt a magas hivatalt, mint Pilátus meg-rugta, azt a bizonyos római katonát. De hát már alkalmatlan mindenre, járnai sem tud, azért állt be a községhez toronyőrnek.

Egyszer toronyőrt fogadott a bíró. Egy fiatal embert kapacitált, hogy csapjon fel erre a magas hivatalra. A legény méltatlankodott.

— Nincs nekem bíró uram semmi bajom. A szemem is jó, a füleim — hál' Istennek, — nem restek, a lábaim is jók. Toronyőrnek öreg ember való. Majd 70 éves koromban szó-litson meg bíró uram!

Igy vált aztán példabeszéddé Kunszentmár-tonban, ha elaggodt, gyámoltalan embert látnak:

— Jó lesz toronyőrnek.

De nem folytatom tovább, mert ha cik-kemet e'olvassák a toronyőrök, biztosan fel-mondják magas hivatalukat és nem akarom az előjáróságot toronyőr válság elé állítani, mert mézes madzaggal kell így is csalogatni a 70 éves aggodt ezen jól fizetett hivatal elvállalására.

Ne haragudjunk tehát az öreg toronyőrökre, ha néha elalszanak és nem hallják meg azt, mit meg kellene hallaniok, hiszen már öregek, rájuk fér a pihenés — és gondoljunk arra, mi is lehetünk még öreg emberek.

— **Kunszentmárton plebánosa.** La-punk zártakor értesültünk, hogy dr. Szmre-csányi Lajos egri érsek, **Kunszentmárton plebánossává Timon Zsigmond** felné-meti esperes-plebánost nevezte ki, kit a pat-rónus 27 szavazattal első helyen jelölte a plebánosi állásra.

— **Uj tiszti-orvos.** Folyó év október 26-tól november hó 6-ig Budapesten tartott tiszti orvosi vizsgán dr. **Szigeti Gyula** csépai körorvos képesítést nyert.

— **Iskolai értekezlet.** A kunszent-mártoni polgári iskola községeitése ügyében e hó 20-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor értekezlet volt a község háza tanácstermében. Az értekezleten Rhédei János kir. tanfel-ügyelő elnökölt. A kir. tanfelügyelő előter-jesztette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívása folytán hivta össze ezt az értekezletet és pedig azért, vajjon nem-e volna lehetséges a polgári iskolát az államo-sítás helyett községivé tenni.

Fazekas András főjegyző, az értekezlet élénk helyeslése mellett kifejtette, hogy Kun-szentmárton község nincs abban az anyagi helyzetben, hogy a társulati polgári iskolát községivé tegye. A község szegény, csupán pótdóra támaszkodhatik, az elemi iskolákra az összes kiadások 50 %-át fordítja. Érti, tudja mindenki, hogy a polgári iskolára szük-ség van, ezért a község, erejéhez mérten, támogatja is a polgári iskolát. Adott neki szép nagy épületet, nagy udvarral és azonfelül évi 2000 kor. pénzbeli segítséget is szavazott meg a részére. Ezen túl a község nem mehet. Kivihetetlen tehát az, hogy a polgári iskola községivé tétessék, illetve fejlesztessék. — Ellenben arra kérte a kir. tanfelügyelő urat, miszerint haddon oda, hogy ez a népes tár-

sulati polgári iskola minél előbb államivá legyen.

Rhédei János kir. tanfelügyelő maga is belátja, miszerint lehetetlen, hogy a mai viszonyok között a társulati polgári iskola községivé legyen, mert az iskola kiadásai meghaladnák a község anyagi erejét. A cél tehát az, hogy az állam vegye át a társulati polgári iskolát. Előadja, hogy dr. Horthy Szabolcs főispán már többször járt a miniszternél ez ügyben és igéri ő is, hogy minden erejével oda fog hatni, hogy a polgári iskola államosíttassék.

Az értekezlet zajos éljenzéssel fogadta a kir. tanfelügyelő beszédét.

— **Elhunyt nagybérő.** Csütörtökön délután szomorú hír futott végig községünk zajtalan utcáin. A járó-kelők megdöbbenve adták hírül, hogy Kohn Tóbiás nagybérő meghalt. Lesujtva vettük mi is a gyászlapot, melyben az elhunyt családja bánatos jelentését adta ki. «Alulírottak úgy a maguk, mint a nagykiterjedésű rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb apa, nagypapa, testvér, illetve rokon: Kohn Tóbiás életének 86-ik évében folyó hó 20-án délután hosszas szenvedés után elhunyt. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 21-én délután 3 órakor helyezük a kunszentmártoni izraelita temetőben örök nyugalomra. Kunszentmárton, 1913. nov. 20. Áldás és béke poraira! Balog Gyula, Balog Mór, özv. Balázs Ottóné szül. Kohn Juszt, Boér Sándorné szül. Kohn Regina, gyermekei; özv. Fischer Jakabné testvére; Balog Gyuláné Löwy Paula, Balog Mórné Schweiger Margitka menyei; Boér Sándor veje; Stern Regina férj. Székely Lajosné, Stern László, Balázs Bandi, Balog Gizike, Balog Laci, Balog Pista, Balog Irénke, Balog Gabika unokái». A megboldogult nagybérő temetése pénteken délután 3 órakor ment végbe gyászba borult családja s az ő igaz tisztelői imponálás részvéte mellett.

— **Apáállatok vizsgálata.** Dr. Szénássy Lajos tb. főszolgabíró, Abonyi János járási állatorvossal és a gazdasági egyesület titkárával folyó hó 20-án — csütörtökön — vizsgálta meg Kunszentmárton község apaállatait.

— **A polgári iskola köréből.** A polgári iskola választmánya folyó hó 20-án csütörtökön délután ülést tartott, melyen több fontos és a tanítókat érdeklő ügyeket intéztek.

— **Társulati közgyűlés.** A Körös—Tisza—Maros ármentesítő és belvízszabályozó társulat 1913 december hó 10-én délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését Hódmezővásárhelyen a városháza nagytermében.

— **Többtermelő részvénytársaság** va. alakulóban. Azok az óriási termeléstöbbletek, melyeket Németországban s a többi nyugatra fekvő államokban (de hazánkban is) a műtrágyázás segélyével elértek, indító okai a többtermelő részvénytársaság megalakulásának, mely az általa kiosztandó műtrágya árát s az elérendő haszon egy részét is csak a többtermelésből veszi vissza. Hazánkban meg ugyanis nagyon sok uradalom és nagy gazdaság van, amely kellő forgó tőke hiányában nem aknázhatja ki a műtrágyák termésközzé hatását, ami nemzetgazdasági szempontból is nagy veszteség. Ezen a bajon kíván a Többtermelő r.-t. első sorban segíteni s így fontos nemzetgazdasági missiot betölteni. Az alakuló közgyűlés január hó 5-én tartatik meg. Megkeresésre részvényalírási iverket dr. Molnár István gazdasági tanácsos (Budapest, IV. Kossuth Lajos u. 1.) vagy Mátray Géza ny. főhercegi urad. intéző Budapest, IX. Közkartár u. 10) küld.

— **Leforrázott kis leány.** A szülői gondatlanságnak ismét halottja van. Egy 3 hónapos kis leány költözött el az élők sorából édes anyja könnyelműsége miatt. Gyófi Mária 3 hónapos kis leány a halott, Gyófi Sándor és Varga Etel tiszakürti lakosok gyermeke. A kis leány ezelőtt 10 nappal megbetegedett és édes anyja, a szomszédok tanácsára, egy meleg vízzel telt edényre ültette. A kis Mariska erősen sivalkodott és Gyófi né észrevette, hogy a hasa megégett. Azonnal behozta Kunszentmártonba dr. Déri József orvoshoz, ki azonnal kijelentette, hogy Gyófi Mariskát megmenteni nem lehet, mert a hasán égési sebeket szenvedett. Egy pár napra rá, november 19-én, meghalt a kis Gyófi Mariska. Dr. Tancos járásbíró azonnal kiszállt Tiszakürtre és az anyát kihallgatta. Gyófi né folyton sir, kétségbe van esve, mert egyetlen gyermekét vesztette el a kis Mariskában. Az anya ellen folyik az eljárás.

— **Tűzoltó-mulatság.** A kunszentmártoni önkéntes tűzoltótestület karácsony másodnapján mükedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Előadják a „Tűzoltó” című énekes vígjátékot, mely Kunszentmártonban eddig még nem került színre.

— **Kisujzállás adománya.** Mint értesültünk, Kisujzállás város közönsége 30 kat. hold földet ajánlott fel az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület részére egy kertészeti telep létesítése céljára. Az AMKE további támogatásért a földművelésügyi miniszteriumhoz fordult, aki a jelzett mozgalmat helyesnek találván, megkezdte az egyesülettel a tárgyalásokat.

— **A mozi előadásai** napról-napra nívósabbak, tanulságosabb és mulatságosabbak lesznek. A vezetőség nem hiába feszíti meg anyagi erejét, nem hiába fáradozik azon, hogy a közönség kívánalmait a legmesszebbmenően kielégítse, mert amily mértékben sikerül azt elérnie, a publikum ép oly mértékben támogatja kedves szórakoztató barátját: a mozit. A mai műsorból kiemelkedik *Az ültetvényes lánya* (dráma) érdekesítő két felvonásos mozaik az életből és az *Elza babája*, kacagtató bohóság. Már ezúttal megemlítjük azt a derék, elismerésre méltó kulturtörökvést a mozinak hogy nagy anyagi áldozatok árán elő fogja adni a budapesti Uránia színházban sikert aratott két híres darabot: Pompeji végnapjait és a keresztények üldözését tárgyazó „Quo vádis”-t. Ezzel a két nagyszabású darabbal alkalomadtán kime-

ritően fogunk foglalkozni, ezúttal csupán arra hívjuk fel olvasóink figyelmét, hogy ezen darabok felolvasással lesznek összekötve.

— **Szini előadással egybekötött táncmulatság.** A Nagyrévi Mükedvelő Társaság ma, f. hó 23-án, az Olvasókör könyvtára és kibővítési alapja gyarapítására, a Kör összes termeiben szini előadással egybekötött jótékony-célú zártkörű táncmulatságot rendez. Szinre kerül: Gyófi Vilmos «Nótás Kata» című 4 felvonásos népszínműve dalokkal és tánccal.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: Hladics Mária megvette Hladics Jolán házrészét. Gulyás István és neje megvették Gulyás Mátyas házrészét 250 koronáért. Molnár József és neje megvették Szepesi Elek és neje beltelkét 1150 koronáért. Fazekas István átvette Fazekas Istvánné házában a felét 500 koronáért. Szirom Anna átvette Szirom Mihályné földjét 2000 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1913. november 15-től november 22-ig születtek: Takács Károly Mihály, Kocsis Irma Veronika, Varga Mária, Herceg Imre Fehér Márton, Berta Rozália, Gyóllai Mihály Elek. — *Házasságot kötöttek:* Imre György és Szabó Mária, Tóth Márton és Balla Julianna, Szabó Elek és Józsa Margit, Talmácsi Balázs és Benke Franciska, Rozmis Pál és Kiss Etelka, Nagy István és Barna Veronika. — *Elhaltak:* Fazekas Istvánné Nagy Mária 32 éves, Cakó Bálint 30 éves, Somodi Erzsébet 2 hónapos, Kohn Tóbiás 86 éves.

Fontos

kőművesek és ácsok részére.

Olyan kőművesek és ácsok részére, kik legálább 3 évig, mint segédek dolgoztak és ezt munkakönyvvel kimutatni tudják: a mesteri vizsgák letétele céljából

előkészítő tanfolyamot

nyitok november hó folyamán.

Bővebb felvilágosítás — szivességből, Mátray Lajos irodájában nyerhető.

Genal Gyula

okl. építész-mérnök,
Temesvár, Józsefváros,
Kossuth-u. 4.

Eladó üzletek.

BALLA ANTALNAK a régi vásártéren levő

háza, fűszer és vegyes-üzlettel

együtt, továbbá a Bethlen-utca 1115 számú

háza, korcsmával, italmérési joggal

eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos, Balla Antal vendéglős.

Talmácsi Imrének

a Batthiányi-utcában levő 87 számú

h á z a

az Apatócki János-féle korcsma szomszédságában, kedvező feltételek mellett ELADÓ. A ház áll 3 szoba, 2 konyha és meli léképületekből — 268 négyzetméterrel. Vízvezeték bevezetve. Értekezhetni lehet az eladó háznál.

A világ legjobb tetőfedő anyaga.

GYÁRI LERAKAT: Kunszentmártonban, IFJ. TOMONYICKA JÓZSEFNÁL.

Kiadó

egy különálló SZOBA esetleg butorozva
MICHNIK JÓZSEF szobafestőnél.

Tiszta, szép

makulatura papir

csak métermázsa
számra e lap nyom-
dájában kapható.

3623/tk. 1913.

Árverési hirdetményi kivonat.

Szolnoki Kereskedelmi R-t. végrehajtónak, Molnár József (nős Görög Annával) végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 917 korona 66 fillér tőke, ennek 1913. évi február hó 28-tól járó 5%-os kamata, 1 korona 01 fillér végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 36 korona 75 fillér és a még felmerülendő költségeknek, úgy a csatlakozott végrehajtató Székely és Stern szolnoki cég 3-8 korona 32 fillér tőke és jár. álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a kunszentmártoni kir. járásbíróság területén levő, Szelevény községben fekvő és a szelevényi 750 sz. betétben Molnár József (nős Görög Annával) végrehajtást szenvedett nevű álló A + I. sz. 340/1 hrsz. beltelki szántó 12000 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban következő feltételek mellett elrendeltetik:

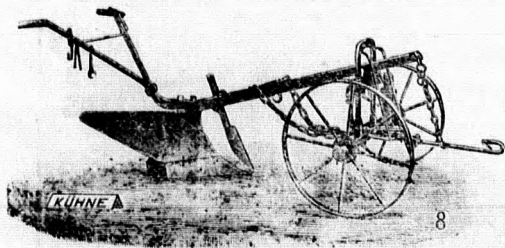
1. Az árverés megtartására határidőül 1913. évi december hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki Szelevény községhez.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási ár kétharmadrészen alól nem fog eladatni.

3. Árvezetni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 6-án 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni és az 1908. 41. t.-c. 25. §-a értelmében az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tesz, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ha ennek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Kunszentmárton, 1913. október hó 20.
dr. Pokomándy s. k., kir. jbiró.

A kiadmány hitelül: **Donánszky,**
kir. tkvvezető.

Az őszi idényre

divatos női kalapok, kalapformák meg-
érkeztek

Silberstein T.

divatárushő.

Kunszentmárton, az új zsidó templom mellett.

Átalakítások, javítások gyorsan
és izlésesen eszközöltetnek.

Fényképészet

Tizenöt éve Kunszentmártonban jó hírnévnek örvendő fényképészeti műtermem most ujonnan van berendezve. Ugyanis ott a legjobb kivitelű fényképek készülnek és pedig, szalon-, táj-, csoport és színes képek. Valamint sirkőbe porcellánra égetett képek, ugyszintén

életnagyságu képek

a legjobb kivitelben.

Tisztelettel

Sáray Szabó Albert
fényképész.

Eladó temetkezési vállalat.

Özv. Matyus Andrásné dus felsze-
relésű temetkezési vállalata örök áron

ELADÓ.

Bővebb felvilágosítást ad Doraki András bognár-
mester Szelevényen.

Eladó méz.

Elsőrendű kifogástalan tiszta akác-mézét 5 klgmos
postadobozokban bérmentve 10 koronáért,

Elsőrendű kifogástalan zamatu tiszta fű-mézét 5 ki-
logramos postadobozokban bérmentve 9 koronáért,

Elsőrendű kifogástalan tisztes különböző virág-mézét
5 klgmos postadobozokban bérmentve 8 koronáért.

Gyönyörű szép csemege sejtés-méz kilogramonként
2 koronáért bérmentve küld

Kovács Elek

méhész, Kunszentmárton.

25 klgnál nagyobb vételeknél külön árain vannak.

Szántó Albert gyalui lakosnak

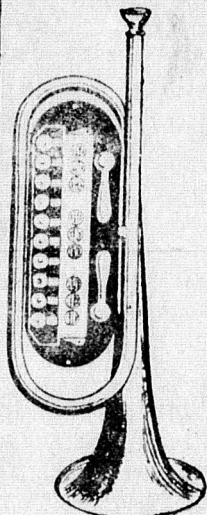
115 m. hold tanyaföldje

egy tagban haszonbérbe kiadó. — Cím: Szent-
tes, Széchenyi-utca 78, és esetleg a helyszínen.

Palásthy Lászlónak

Deák-Ferenc utcai (templom megett) háza örök
áron eladó.

Ujdonság!

Csoda
réztrombita!Óvás! Figyelem a pon-
tos címre.

Bárki egy óra alatt meg-
tanulhat rajta bármily-
en nótát játszani. A
„Csoda réztrombita”
mindkivül erős, vastag
sárgarézből van ké-
szítve, könnyen fújható,
45 cm. hosszú, szép tar-
tós billentyűkkel el-
látva. Ára tokkal, isko-
lával és egy hasznos
ajándékkal csak 6 k.

Wagner

Hangszer Király

országszerte elismert első-
rangú hangszer áruháza
Budapest, József-körút.

Képes hangszerárjegyzék ingyen

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhögés elleni
szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen: Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhö-
gés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló
hűlés ellen.

6100 köszönő és hálalevelű orvosoktól és
magánosoktól igazolják a biztos
eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként
60 fillérért kapható

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
gyógytárában és minden hazai gyógytárban.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakháza, Kürt, Ugh,
Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének
szíves tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőjét az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak
Kunszentmárton

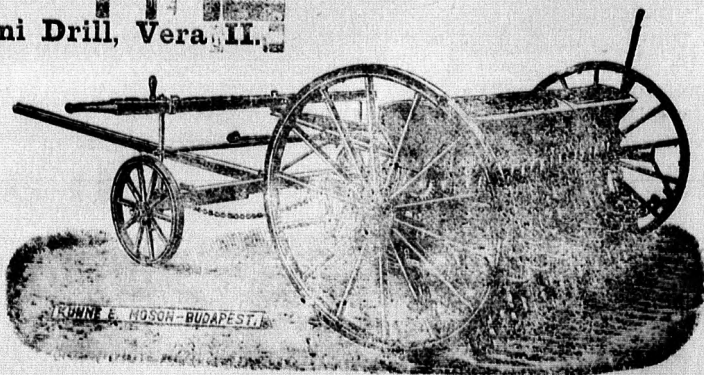
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányaink-
ban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Az őszi idényre ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.**
hírneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb
talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle
nagyságban, szecs kavagóinkat, répavágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson—Budapest.

Nyomatott Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.